

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
кафедри української преси
Львівського національного університету імені Івана Франка
на 2023–2028 роки

претендента на посаду завідувача кафедри
ПАСЛАВСЬКОГО Ігоря Івановича,
кандидата політичних наук, доцента

Львів – 2023

РОЗДІЛ І.

Основні характеристики розвитку кафедри за попередні роки

Заснована 1971 року кафедра української преси до 1991 р. мала назву кафедра теорії і практики радянської преси, у 1991–1993 рр. – кафедра теорії і практики преси, від 1993 р. – кафедра української преси. Її очолювали: проф. В. Й. Здоровега (1971–1996 рр.), проф. М. П. Присяжний (1997–2003 рр.), проф. С. А. Кость (2003–2022 рр.).

Кафедра готує фахівців (ОП «бакалавр» і ОП «магістр») за спеціальністю «Журналістика» на денній та заочній формі навчання. При кафедрі є аспірантура за спеціальністю «Теорія та історія журналістики».

Вже на етапі формування визначився вектор розвитку кафедри, який сучасна термінологія йменує категоріями практикоорієнтованість та студентоцентричність. Практикоорієнтованість зреалізовувалась через принцип добору професорсько-викладацького складу: досвід творчої журналістської роботи у редакційних колективах. Також широко практикувалось залучення до університетського навчального процесу провідних публіцистів українських медіа, які читали спрямовані на редакційну діяльність спеціальні курси та проводили заняття у форматі журналістської майстерності.

Студентоцентричність зреалізовувалась у поєднанні вимогливості до рівня знань здобувачів освіти із основних, базових, дисциплін навчального процесу та організації тісної творчої співпраці із редакційними колективами впродовж усього періоду навчання: від першої ознайомлювальної практики до захисту кваліфікаційної роботи (проєкту), творчий характер якої заохочувався та стимулювався.

Визначена концепція розвитку кафедри дала в середині 80-х років минулого століття вагомі результати: у медійних колах та середовищі журналістикознавців виразно утвердилась теза про львівську школу журналістики, випускники якої вирізнялися фаховістю, творчою активністю, креативністю, професійною відповідальністю та ґрунтовним знанням української мови. Професорсько-викладацький склад, на чолі з першим завідувачем кафедри професором В. Й. Здоровегою, задавав тон у царині тодішнього журналістикознавства, а їхні наукові напрацювання відомі далеко за межами України.

Традиція кафедри фокусувати увагу на редакційних колективах та тісній співпраці з ними збереглася: із 10 членів кафедри 8 мають практичний досвід роботи у журналістиці, а 5 із них активно співпрацюють зі ЗМІ й сьогодні, 8 працівників кафедри є членами Національної спілки журналістів, 1 – заслужений журналіст України.

РОЗДІЛ II.
Основні цілі та планові показники розвитку кафедри
на наступні п'ять років (2023–2028 рр.)

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
I. Кадровий склад				
1.1.	Збереження та посилення кадрового потенціалу кафедри	Професорсько-викладацький склад: - професори – 2, з яких 1 – за сумісництвом; - доценти – 7, із яких 1 – на 0,5 пос. ок.; - асистенти – 1; - аспіранти – 4. Середнє навантаження по кафедрі у 2022–2023 навч. році – 596 год. Впродовж останніх 5 років захищена 1 кандидатська дисертація: Величко Зоряна Андріївна 11 травня 2018 року захистила дисертацію «Публіцистика Осипа Назарука міжвоєнної доби: ідейно-концептуальні засади, проблематика» (науковий керівник – проф. Кость С. А.) на здобуття наукового ступеня кандидата наук з соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.04 – теорія та історія журналістики. <u>Впродовж визначеного періоду плануємо:</u> 1. Сприяти активізації наукової діяльності викладачів кафедри, захисту 1-ї докторської (доц. І. Паславський, 2025 р.) та 2-х кандидатських дисертацій (аспір. В. Романчук, 2024 р.; асист. Ю. Присяжна-Гапченко, 2026 р.). 2. Забезпечити умови для їхньої творчої активності, зокрема: написання навчальних посібників та підручників, монографій та колективних монографій. 3. Сприяти науковій, виховній, профорієнтаційній, творчій і промоційній діяльності працівників кафедри з метою підвищення їх рейтингу.		
1.2.	Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу	1. Стажування викладачів кафедри у профільних наукових установах, зокрема у Науково-дослідному інституті пресознавства Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника НАН України. 2. Стимулювати участь у внутрішній мобільності професорсько-викладацького складу та його стажування за Університетською програмою вдосконалення викладацької майстерності.	професорсько-викладацький склад кафедри	2023–2028, відповідно до графіку

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
1.3.	Сприяння інтеграції викладачів у європейський науковий та освітній простір	1. Заохочувати професорсько-викладацький склад кафедри до проходження міжнародних стажувань, участі в закордонних програмах та проектах, отриманні іменних та персональних стипендій, грантів. 2. Брати участь у міжнародних наукових конференціях, організованих за програмою Erasmus+KA2.	професорсько-викладацький склад кафедри	2023–2028
II. Освітня діяльність				
2.1.	Акредитація магістерської та бакалаврської освітніх програм, ліцензування	1. За результатами успішного проходження акредитаційного процесу ОПП «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та другого (магістерського) рівня вищої освіти (березень-квітень 2023 р.) працювати над розробкою та впровадженням нових навчальних дисциплін.	викладачі кафедри	2023–2028
2.2.	Оновлення навчальних програм і силабусів нормативних та вибіркових дисциплін	1. Щорічно осучаснювати та актуалізувати робочі навчальні програми та силабуси з нормативних дисциплін; удосконалити, атестувати та розмістити в системі MOODLE електронні курси: – Вступ до журналістики; – Теорія та історія української літератури; – Історія української журналістики; – Основи наукових досліджень; – Теорія і методика журналістської творчості (Проблематика виступів ЗМІ); – Методологія дослідження соціальних комунікацій; – Управління медіапроєктами. 2. Оновлювати та доповнювати робочі навчальні програми з огляду на виклики і реалії функціонування ЗМІ та, відповідно, осучаснювати зміст лекційних і плани проведення практичних занять з вибіркових дисциплін: – Соціальна психологія масової комунікації; – Медіакультура; – Військова тематика в українських ЗМІ; – Політичний медіадискурс; – Журналістська майстерність; – Психологія конфлікту;	професорсько-викладацький склад кафедри	2023–2028

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
		– Психологія діяльності журналіста в зоні бойових дій; – Соціальна інформатика; – Аналітична журналістика: теорія і практика; – Управління персоналом в редакціях; – Стратегічні комунікації в умовах інформаційно-психологічної війни; – Історична журналістика: проєкція в майбутнє; – Публіцистика І. Франка; – Інформаційна політика воєнного часу; – Професійні стандарти діяльності журналіста у зоні бойових дій; – Конструктивна журналістика; – Феміністичний дискурс української журналістики; – Українська військово-політична думка; – Журналістика надзвичайних ситуацій; – ДВВС Психологія обману в комунікаціях.		
		3. Щорічно удосконалювати систему та критерії оцінювання рівня знань студентів.	викладачі профільних дисциплін	Червень 2023–2028
		4. Підготувати електронні посібники й підручники з нормативних дисциплін.	кожен лектор – по одному посібнику/підручнику	2023–2024
		5. Підвищувати практичну значимість навчального процесу розробкою та впровадженням завдань прикладного виробничо-творчого характеру: продукування та запис тематичних подкастів, участь у розробці проєктів сайтів, планування та видання тематичних номерів окремих газет та журналів.	викладачі профільних дисциплін	2023–2024
2.3.	Впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти	1. За результатами опитування випускників факультету, роботодавців, медіаекспертів, журналістів-практиків, редакційного менеджменту, керівників виробничої практики студентів від ЗМІ впроваджувати в навчальний процес дисципліни, теми лекцій, які враховують сучасні тенденції розвитку медійного ринку.	професорсько-викладацький склад кафедри	2023–2028

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
III. Наукова діяльність та міжнародна співпраця				
3.1.	Підвищення якості та інтенсивності продукування наукових досліджень	1. Продовжити дослідження в рамках науково-дослідної теми «Історичний і сучасний контекст функціонування української преси». 2. Активізувати наукові дослідження та сприяти у написанні наукових монографій і статей відповідно до наукової кафедральної тематики. 3. Публікувати наукові статті в українських і зарубіжних фахових виданнях, які індексуються в міжнародній наукометричній базі даних Web of Science, Scopus та ін. 4. Перевести фокус наукових робіт кафедри на електронні версії друкованих видань з метою глибшого вивчення і напрацювання теоретичних засад їх удосконалення. 5. Визначити перспективними такі теми та напрями досліджень: – організація роботи конвергентної, крос-медійної редакції; – редакційний менеджмент; – кадровий потенціал редакції; – маркетинг медійної аудиторії; – управління медіапроектами; – фактчекінг у якісній журналістиці; – кризовий медійний менеджмент; – тематична структура видань; – комерційна діяльність медійних організацій; – рекламний медіаринок: трансформаційні процеси.	професорсько-викладацький склад кафедри С. Кость, І. Паславський, С. Онуфрив С. Кость, І. Паславський, С. Онуфрив, Г. Яценко, Н. Тихолоз, Т. Слотюк, З. Величко, Ю. Присяжна-Гапченко	Грудень 2024 2023–2024 2023–2025
3.2.	Співпраця з іншими науковими установами	1. Організувати і проводити науково-практичні конференції, брати участь у щорічній факультетській, всеукраїнських та міжнародних конференціях. 2. Подавати роботи на конкурси науково-дослідних проєктів МОН України та НАН України, інших державних та приватних структур. 3. Продовжити та поглибити співпрацю з Інститутом журналістики Київського національного	професорсько-викладацький склад кафедри	2023–2028

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
		університету імені Тараса Шевченка, факультетами та кафедрами журналістики Східноєвропейського, Дніпровського, Запорізького, Донецького, Одеського, Ужгородського, Чернівецького, Харківського, Черкаського університетів та іншими профільними навчальними закладами. 4. Залучати студентів до науково-дослідної роботи, участі в науково-практичних конференціях, міжуніверситетських програмах та проєктах.		
3.3.	Публікація наукових і науково-публіцистичних видань	1. Підготувати до друку й видати наукові та науково-публіцистичні праці: – колективну монографію «Журналістика і творчість» (за ред. С. Костя); – монографію «Журналістика: актуальні проблеми» (І. Паславський); – монографію «Українська авторизована поезія: світоглядні традиції та тенденції» (І. Павлюк); – дослідження «Журнал «Універсум» у контексті українського державотворення: концептуальні засади, дискурси, прогностика (1993–2023 рр.)» (В. Романчук); – друге видання збірки публіцистики воєнного часу (2014–2022 рр.) «НЕ бійсь. НЕ зраджуй. НЕ мовчи» (О. Романчук); – монографію «Великдень у родині Івана Франка: дух і смак традицій» (Н. Тихолоз).	С. Кость	Вересень 2023
3.4.	Залучення студентів до досліджень кафедри	1. Публікувати спільні зі студентами наукові статті, тези конференцій у професійних та фахових виданнях. 2. Спрямувати фокус бакалаврських наукових робіт у проєктноорієнтований ракурс: – аналіз конкретних друкованих видань із позицій сучасної журналістської науки; – розробка та захист нової моделі аналізованого інформаційного проєкту; – видання оновленого номера журналу чи газети у модерному форматі, обґрунтування його концепції, визначення перспективності.	викладачі кафедри, студенти	2023–2028

	Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
3.5.	Налагодження стійких міжнародних зв'язків	Участь викладачів кафедри у міжнародних конкурсах і проєктах: – Міжнародний літературний конкурс «Сильні та натхненні» (створення інклюзивної книжки для дітей-сиріт і дітей з підвищеними потребами) (голова журі – І. Павлюк); – молодіжний медіапроєкт «Медіаризики і медіаресурси у подоланні травм війни» («Mediarisks and mediaresources in overcoming the traumas of war») IRIS Alumni Global Grant Program (IRIS, USA) (С. Онуфрив); – «Медіаграмотність», Інститут Молдови Ляйпцізького університету, Федеративна Республіка Німеччини (С. Онуфрив). 2. З метою підвищення кваліфікації працівників кафедри, удосконалення навчальних програм курсів і проведення фахових тренінгів продовжити співпрацю з міжнародними організаціями: – Комісією польсько-українських культурних зв'язків Польської Академії наук (Люблін) (С. Онуфрив); – ГО «Асоціація з міжнародних питань» (Чехія) (С. Онуфрив). 3. Провести Міжнародний галузевий науково-практичний семінар «Журналістська освіта сьогодні: виклики і перспективи розвитку» за участі науковців, журналістів з України, Великобританії, Норвегії, Швеції, Польщі (Г. Яценко). 4. Проходити стажування за програмою міжнародного академічного обміну «Erasmus+» для викладачів та в межах підписаних двосторонніх Угод Львівського університету з іншими європейськими ЗВО.	І. Павлюк, С. Онуфрив, І. Паславський, Г. Яценко	2023–2028

Ціль	Конкретні заходи, кількість, індикатори досягнення	Залучені ресурси	Дата виконання
IV. Соціально-виховна робота			
4.1. Соціально-виховна робота зі студентами	1. Активне залучення студентів до участі в роботі студентських органів самоуправління. 2. Робота зі здобувачами над оновленням освітньої програми «Журналістика» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (С. Онуфрив). 3. Сприяння участі студентів у роботі гуртка «Сучасний видавничий бізнес в Україні» (керівник – І. Паславський). 4. Проводити майстер-класи, авторські вечори, зустрічі з редакторами та журналістами, організовувати відвідування виставок, театральних вистав, музеїв, медійних форумів, презентацій книг, книжкової виставки BookForum у Львові.	С. Онуфрив, І. Паславський, Т. Слотюк, Н. Тихолоз	2023–2028
4.2. Студентоцентричність у роботі кафедри	1. Співпраця із Студентською Радою факультету, Профбюро студентів факультету, Малою Академією Наук (секція Журналістика).	Викладачі кафедри, студенти	2023–2028
V. Промоція кафедри			
5.1. Представлення кафедри у соцмережах та месенджерах	1. Активізувати висвітлення діяльності кафедри у соціальних мережах Facebook та Instagram для якнайширшої її промоції: – www.facebook.com/kafedraLNU.FZH/about?locale=uk_UA; – www.instagram.com/ukr.press_journ/?igshid=NTc4MTIwNjQ2YQ%3D%3D&fbclid=IwAR0YptC4GVDrzDjFAJZij09YWIOxz4bii5fl_hwSaZD16pkQILSw2EfQsd4. 2. Створити телеграм-спільноту для оперативного інформування викладачів та студентів кафедри української преси. 3. Розміщати та регулярно оновлювати інформацію на веб-сторінці кафедри, публікувати оновлені навчальні та навчально-методичні матеріали.	Т. Слотюк, Г. Яценко, С. Онуфрив	2023–2028

Претендент на посаду
завідувача кафедри української преси
кандидат політичних наук, доцент

І. Паславський